

z dnia 17 marca 2020 r.

w sprawie wniesienia zażalenia do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.)

**Rada Gminy Jeleśnia
uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Postanawia się wnieść zażalenie do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty w Katowicach z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III.

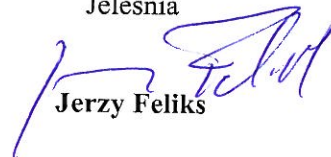
2. Szczegółowe uzasadnienie zażalenia stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Wójta Gminy Jeleśnia do złożenia zażalenia na opinię, o której mowa w § 1 do Ministra Edukacji Narodowej i do reprezentowania Rady Gminy Jeleśnia w toczącym się postępowaniu w tej sprawie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jeleśnia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Jeleśnia

Jerzy Feliks

Szanowny Pan Dariusz Piontkowski Minister Edukacji Narodowej *za pośrednictwem* Szanownej Pani Urszuli Bauer Śląskiego Kuratora Oświaty

ZAŻALENIE

**na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty Nr DK-BB.542.3.11.2020 dostarczonem
dnia 11 marca 2020 r.**

Na podst. art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148 996 z późn.zm.) Wójt Gminy Jeleśnia wnosi zażalenie na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty Nr DK-BB.542.3.11.2020 z dnia 11 marca 2020 r. w przedmiocie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III, **wnosząc o:**

- zmianę zaskarżonego postanowienia i pozytywne zaopiniowanie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III z dniem 31 sierpnia 2020 roku

Uzasadnienie

Rada Gminy Jeleśnia Uchwałą Nr XXIII/125/2020 Rady Gminy Jeleśnia dnia 27 stycznia 2020 r. wyraziła zamiar przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III z dniem 31 sierpnia 2020 r.

W uzasadnieniu do uchwały zostały przedstawione argumenty, którymi kierowała się Rada Gminy podejmując decyzję o zamiarze przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III

Podjęcie uchwały nastąpiło z następujących przyczyn:

W związku z utrzymywaniem się negatywnych czynników demograficznych na obszarze obwodu Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pewli Wielkiej oraz wobec braku perspektyw na znaczącą zmianę niskich wskaźników urodzeń Gmina Jeleśnia, jako organ prowadzący, zamierza dokonać reorganizacji funkcjonującej na jej terenie sieci szkół poprzez utworzenie w miejscowości Pewli Wielkiej szkoły filialnej podporządkowanej organizacyjnie Szkole Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej.

Zamiar ten wynika z chęci uratowania przed całkowitą likwidacją ważnej dla lokalnej społeczności szkoły. Nie zmieni to również dostępności do edukacji najmłodszym uczniom, którzy nadal będą mogli korzystać z nauki w tym samym miejscu. Natomiast dzieci z klas IV-VIII będą mogły kontynuować naukę w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej.

Niewielka odległość pomiędzy placówkami (2,6 km.) nie będzie stanowić żadnych przeszkód w bezpośrednim nadzorze dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 2 w Pewli Wielkiej nad działalnością filii oraz w kontaktach służbowych z pracownikami. Organ prowadzący chcąc wyjść naprzeciw dzieciom i rodzicom zamierza zapewnić bezpłatny i dogodny dojazd uczniów do szkoły. Dowóz wraz z opiekunem będzie realizowany po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego lub gminnym busem

Z uzasadnienia do uchwały wynika, że podstawowymi przesłankami o podjęciu uchwały w sprawie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej z siedzibą Pewel Wielka 355 o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III są:

1. negatywne czynniki demograficzne na obszarze obwodu szkoły, małoliczne klasy, brak możliwości współzawodnictwa, rywalizacji, doskonalenia rozwoju ruchowego, poznawczego, społecznego i emocjonalnego uczniów, organizacja zajęć łączonych,

2. mała liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020 tj. 59 uczniów, klasy liczą od 3 do 15 uczniów, do oddziału przedszkolnego uczęszcza 10 dzieci, w bieżącym roku szkolnym brak klasy VIII,

3. niska liczba urodzeń na obszarze obwodu szkoły tj. w roku 2019 urodziło się 6 dzieci, w roku 2018 - 4 dzieci, 2017 r. – 12 dzieci, 2016 r. – 8, w 2015 – 14 dzieci,

4. w roku szkolnym 2020/2021 przewidywana liczba uczniów w klasach likwidowanej Szkoły Podstawowej nr 1 w Pewli Wielkiej to: I-10, II-7, III-9, IV-7, V-3, VI-8, VII-15, VIII -10,

5. brak stołówki szkolnej, nie ma możliwości jej utworzenia ze względu na brak pomieszczeń,

6. oferta zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dużo mniejsza niż oczekiwania uczniów i rodziców,

7. zatrudnienie w Szkole Podstawowej nr 1 w Pewli Wielkiej 14 nauczycieli (9,52 et. wg SIO na 30.09.2019 r.) w tym 8 na czas określony, 6 na czas nieokreślony,

8. zamiar utworzenia filii Szkoły Podstawowej nr 2 w Pewli Wielkiej w budynku likwidowanej Szkoły Podstawowej nr 1 w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III,

9. umożliwienie kontynuacji nauki uczniom klas I-III w obecnym budynku szkoły, a uczniom klas IV-VIII likwidowanej szkoły w Szkole Podstawowej nr 2 w Pewli Wielkiej,

10. wysokie koszty utrzymania szkoły,

11. zapewnianie uczniom bezpłatnego dowozu z opiekunem po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego lub gminnym busem,

12. zapewnienie w miarę możliwości miejsc pracy dla nauczycieli likwidowanej szkoły.

Ponadto, wnoszący stwierdza, że:

1. Szkoła Podstawowa nr 2 w Pewli Wielkiej wraz z Przedszkolem w Pewli Wielkiej, mieszczącym się w tym samym budynku, wchodzi w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 2 w Pewli Wielkiej,

2. do Szkoły Podstawowej nr 2 w Pewli Wielkiej, do której przeszliby uczniowie likwidowanej Szkoły Podstawowej nr 1 w Pewli Wielkiej uczęszcza w bieżącym roku szkolnym 68 uczniów,

3. szkoła dysponuje 7 salami dydaktycznymi wyposażonymi w laptopy, w trzech salach są tablice interaktywne, projektory multimedialne, sala komputerowa z 11 stanowiskami z dostępem do Internetu, pełniąc również funkcję pracowni językowej,

4. na terenie szkoły znajduje się biblioteka, zastępcza sala gimnastyczna, sala sensoryczna z pełnym wyposażeniem dla dzieci z dysfunkcjami, gabinet logopedy i pedagoga, gabinet pielęgniarki, pomieszczenie do prowadzenia zajęć indywidualnych,

5. jedna z sal lekcyjnych edukacji wczesnoszkolnej po zakończeniu w niej zajęć pełni funkcję świetlicy działającej do godziny 16.00,

6. w szkole jest dobrze wyposażona kuchnia i jadalnia,

7. na terenie ogrodu szkolnego znajduje się plac zabaw wyposażony w urządzenia rozwijające zdolności poznawcze i motoryczne dzieci, boiska sportowe do gier zespołowych,

8. od roku szkolnego 2019/2020 w Szkole Podstawowej nr 2 w Pewli Wielkiej funkcjonują oddziały integracyjne,

9. w roku szkolnym 2020/2021 przewidywana liczba uczniów w klasach Szkoły Podstawowej nr 2 w Pewli Wielkiej to: I-7, II-8, III-11, IV-11, V-1, VI-7, VII-17, VIII -7,

10. Szkoła Podstawowa nr 2 w Pewli Wielkiej ma większą powierzchnię– 976 m2 niż Szkoła Podstawowa nr 1 - 510 m2,

11. polepszą się warunki bezpieczeństwa, nauki i opieki uczniów.

Przedmiotową uchwałę Wójt Gminy Jeleśnia przekazał pismem z dnia 10 lutego 2020r. Śląskiemu Kuratorowi Oświaty w Katowicach z prośbą o wydanie pozytywnej opinii w przedmiotowej sprawie.

Rada Gminy w Jeleśniu przystępując do uchwalenia zamiaru przekształcenia szkoły zadbała o to, aby zostały spełnione wszystkie warunki zawarte w art. 89 ust. 1 ustawy prawo oświatowe, a więc:

1. Nie zmieni się dostępność do edukacji najmłodszym uczniom, którzy nadal będą mogli korzystać z nauki w tym samym miejscu tj. w Pewli Wielkiej Nr 1.

2. Natomiast dzieci z klas IV-VIII będą mogły kontynuować naukę w Szkole Podstawowej w Pewli Wielkiej Nr 2, oddalonej o 2,6 km gdzie będą miały zapewniony dowóz wraz z opieką. Organ prowadzący chcąc wyjść naprzeciw dzieciom i rodzicom zamierza zapewnić bezpłatny i dogodny dojazd uczniów do szkoły. Dowóz wraz z opiekunem będzie realizowany po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego lub gminnym busem.

3. Zamiar likwidacji szkoły wynika z chęci uratowania przed całkowitą likwidacją ważnej dla lokalnej społeczności szkoły.

4. Wszyscy rodzice uczniów zostali powiadomieni o zamiarze przekształcenia szkoły na ponad 6 miesięcy przed terminem jej przekształcenia. Do wszystkich rodziców zostały dostarczone imienne zawiadomienia o zamiarze przekształcenia placówki zawierające szczegółowe uzasadnienie.

5. Śląski Kurator Oświaty został zawiadomiony na 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły.

Ponadto Gmina wskazała, że dzieciom z klas IV – VIII ze zlikwidowanej placówki zapewni dowóz i opiekę podczas dowozu do szkoły Podstawowej Nr 2 w Pewli Wielkiej jak i w drodze powrotnej. Harmonogram dowozu będzie dostosowany do rzeczywistych potrzeb dzieci, wynikający z planu lekcji i godzin rozpoczęcia i zakończenia zajęć na które dzieci uczęszczają.

Śląski Kurator Oświaty w dniu 11 marca 2020r. wydał postanowienie negatywnie opiniujące zamiar przekształcenia szkoły. Wydając negatywną opinię, uzasadnił ją następującymi i jedynymi argumentami:

- 1) W ocenie Śląskiego Kuratora Oświaty likwidacja Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pewli Wielkiej spowoduje pogorszenie warunków nauki, lokalowych oraz zapewnienia bezpieczeństwa uczniów.
- 2) W ocenie Kuratora po likwidacji szkoły wydłuży się czas dotarcia uczniów do szkoły oraz czas pobytu poza szkołą.
- 3) Likwidacja szkoły spowoduje ograniczenie oferty edukacyjnej w środowisku lokalnym.
- 4) Zaproponowana przez Gminę organizacja dowozu dzieci w opinii Kuratora nie została poparta żadnymi wymiernymi działaniami przez Gminę w czasie sporządzania opinii.
- 5) Obawy Kuratora budzi zwiększenie liczby uczniów w poszczególnych klasach IV-VIII w roku szkolnym 2020/2021 oraz w kolejnych latach szkolnych.
- 6) W ocenie Kuratora oświaty lepszym rozwiązaniem niż likwidacja małej szkoły jest organizacja kształcenia w klasach łączonych.

Jednakże z tak postawioną argumentacją nie sposób się zgodzić.

Przepisy ustawy z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe nie określają kryteriów opiniowania zamiaru likwidacji szkół. Zatem opinia ta wydawana jest w ramach uznania administracyjnego. Uznanie to nie może mieć charakteru dowolnego. Organ przed wydaniem opinii powinien w sposób wyczerpujący zebrać niezbędny dla wydania orzeczenia materiał dowodowy i na tej podstawie dokonać wszechstronnej oceny okoliczności faktycznych istotnych dla takiego rozstrzygnięcia.

Chcąc odnieść się do argumentów i uzasadnienia podanego przez Kuratora w postanowieniu dostarczonym dnia 11 marca 2020 r. w/s negatywnej opinii dotyczącej zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej z siedzibą Pewel Wielka 355 o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III, poniżej wskazuję co następuje:

I Argument

W ocenie Śląskiego Kuratora Oświaty likwidacja Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pewli Wielkiej spowoduje pogorszenie warunków nauki, lokalowych oraz zapewnienia bezpieczeństwa uczniów.

Odnosząc się do tak postawionej argumentacji nie można uznać jej za prawdziwą. Szkoła podstawowa Nr 2 w Pewli Wielkiej ma większą powierzchnię - 976m² (obecnie wg SIO powierzchnia

wynosi 1.154,35 m²) niż Szkoła podstawowa Nr 1 - 510m² (o powyższym fakcie Kurator oświaty wiedział, ale pominął to w tej opinii – wspominał o nim tylko w kolejnej opinii w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 w Pewli Wielkiej). Szkoła Nr 1 nie posiada stołówki szkolnej, Sali SI, pomieszczeń do prowadzenia zajęć indywidualnych, gabinetu pedagoga i logopedy oraz boiska sportowego – to wszystko powoduje, że dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych należące do obwodu Szkoły Nr 1 są przez rodziców wożone do Szkoły Nr 2. O powyższym informowali przedstawiciele Kuratorium dokonując przeglądu w dniu 14 lutego 2020 r. – Kurator oświaty w ogóle nie wziął to pod uwagę. Kurator w swojej opinii w ogóle nie uzasadnił na czym opiera wniosek, że likwidacja Szkoły nr 1 spowoduje pogorszenie bezpieczeństwa uczniów – z tego można wyciągnąć wniosek, że jest to tylko subiektywna opinia, nieoparta żadnymi dowodami.

Dziecko powinno czuć się w szkole jak w domu i jeść posiłki w pełni wyposażonej stołówce i przygotowane w kuchni szkolnej. Jak wspomniano wcześniej w Szkole Podstawowej Nr 1 w Pewli Wielkiej nie ma kuchni, obiady są dowożone przez firmę zewnętrzną z Żywca. Połączenie wybranych klas pozwoli nie tylko na korzystanie ze stołówki na terenie Szkoły Podstawowej Nr 2 w Pewli Wielkiej, ale umożliwi utworzenie w pełni wyposażonej jadalni z posiłkami przygotowanymi przez obsługę szkoły wiodącej.

Biorąc pod uwagę warunki lokalowe obu budynków, również kierowaliśmy się dobrem dzieci. Zespół Szkolno – Przedszkolny jest w całości wyremontowany (m.in. termoizolacja, fotowoltaika, sale specjalistyczne, parking, nowa studnia głębinowa) i posiada bogate zaplecze lokalowe oraz dydaktyczne, w skład którego wchodzi m.in. sale lekcyjne wyposażone w sprzęt multimedialny, kuchnia i stołówka szkolna, gabinet pielęgniarki, boiska (do piłki nożnej i siatkowej), plac zabaw.

Z tego względu cały wspomniany powyżej argument jako uzasadnienie dla wydania opinii negatywnej w zakresie likwidacji szkoły należy uznać za chybiony i nieuzasadniony.

II Argument

W ocenie Kuratora po likwidacji szkoły wydłuży się czas dotarcia uczniów do szkoły oraz czas pobytu poza szkołą.

Wydając taką opinię Kurator oświaty wykazał się całkowitą nieznajomością topografii miejscowości Pewel Wielka. Zsumowano matematycznie odległości i to niedokładnie! Podano, że według ustaleń przedstawicieli Kuratorium, do Szkoły Nr 1 z przysiółków uczniowie dochodzą 2km, dodano do tego odległość między szkołami (2,6km) i wyszło 6km! A przecież zgodnie z oświadczeniem Pani Wójt (zawartego w dokumentacji) autobus będzie zbierał dzieci wzdłuż głównej drogi. A więc z niektórych przysiółków dzieci nie będą iść 2 km do Szkoły Nr 1, tylko zejść kilkaset metrów do głównej drogi i tam wsiąść do autobusu. Podobnie w drodze powrotnej.

III Argument

Likwidacja szkoły spowoduje ograniczenie oferty edukacyjnej w środowisku lokalnym.

W tym przypadku takie założenie jest całkowicie błędne. Wieś Pewel Wielka obecnie ma dwie szkoły. Po likwidacji Szkoły Podstawowej Nr 1 i przekształceniu Szkoły Podstawowej Nr 2 zostanie utworzona szkoła filialna z klasami I – III w miejsce zlikwidowanej szkoły. A więc we wsi nadal będą dwa ośrodki edukacyjne, w dwóch budynkach. Tylko pod kierownictwem jednej osoby. Szkoła podstawowa Nr 1 w Pewli Wielkiej nie mogła dotychczas realizować w pełnym zakresie zajęć dodatkowych i rozwijających umiejętności uczniów z powodu braku pomieszczeń do prowadzenia takich zadań. Przykładem tego jest analiza projektu edukacyjnego „Edukujmy Jeleśnię”. W ramach tego projektu szkoła zrealizowała tylko 360 godzin zajęć dodatkowych dla uczniów w cyklu 2 letnim, co dało 4,02 % wszystkich zajęć w 10 placówkach. To są twarde dane statystyczne. Kurator w swojej decyzji całkowicie je pominął. Po przekształceniu szkoła filialna, utworzona w miejsce zlikwidowanej szkoły, mając tylko klasy I – III w swoim budynku, będzie mogła realizować zajęcia dodatkowe, gdyż będzie posiadać wolne sale lekcyjne, niezbędne do takich zajęć. Jednoznacznie więc widać, że po likwidacji szkoły Nr 1 i utworzenie szkoły filialnej oferta edukacyjna w środowisku lokalnym, czyli we wsi Pewel Wielka, ulegnie poszerzeniu.

IV Argument

Zaproponowana przez Gminę organizacja dowozu dzieci w opinii Kuratora nie została poparta żadnymi wymiernymi działaniami przez Gminę w czasie sporządzania opinii.

Ten argument jasno pokazuje, że kurator nie posiada wiedzy o realiach procedur przetargowych obowiązujących w naszym kraju. Gmina nie może ogłosić przetargu na dowóz uczniów do nowej lokalizacji dopóki nie zostaną zakończone procedury przekształceniowe szkół. Pani Wójt złożyła odpowiednie oświadczenie (w aktach sprawy) z którego jasno wynika, że dowóz zostanie zorganizowany dla uczniów ze zlikwidowanej szkoły bez względu na odległość ucznia do szkoły.

V Argument

Obawy Kuratora budzi zwiększenie liczby uczniów w poszczególnych klasach IV-VIII w roku szkolnym 2020/2021 oraz w kolejnych latach szkolnych.

Po likwidacji Szkoły Podstawowej nr 1 w Pewli Wielkiej klasy w Szkole Podstawowej Nr 2 będą liczyć odpowiednio: I– 7, II– 8, III– 11, IV– 18, V– 4, VI– 15, VII– 32, VIII– 17 uczniów. W kolejnym roku szkolnym łączna liczba uczniów wzrośnie o dwóch (!) uczniów. Uwzględniając dane demograficzne, wynikające z liczby urodzeń, liczebność uczniów w kolejnych latach będzie miała nadal tendencję spadkową. Patrząc na te liczby dzieci w klasach odnosi się wrażenie, że Kurator nie zapoznał się z danymi statystycznymi, a wykorzystał gotowy wzór do napisanie negatywnej opinii. Nikt, znający realia liczebności klas w Katowicach, nie obawiałby się takiego zwiększenia liczby uczniów. Ponadto Organ wydający postanowienie, nie może używać jako argumentu faktu, któremu sam w dalszej części zaprzecza. W dalszej części wydanego postanowienia Kurator pisze: „Klasy, w których jest 7,9,11 czy też 17 uczniów trudno nazwać licznymi klasami”.

Kurator pisze także o negatywnym wpływie takiej zmiany na młodsze dzieci. Ale przecież zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej Nr 1 należy łączyć z zamiarem przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 i utworzeniem szkoły filialnej. Kurator dobrze wiedział, że młodsze dzieci z klas I - III, o których pisze w swoim postanowieniu pozostaną w tym samym dotychczasowym budynku, będą nadal uczeni przez tych samych nauczycieli, tylko w ramach szkoły filialnej.

VI Argument

W ocenie Kuratora oświaty lepszym rozwiązaniem niż likwidacja małej szkoły jest organizacja kształcenia w klasach łączonych.

Jest to pogląd z którym można co najmniej polemizować. Najlepiej jednak oprzeć się na badaniach prowadzonych przez Kuratorium Oświaty. Co prawda Kuratorium w Katowicach takich badań nie prowadziło, ale zrobiło takie badania Kuratorium Oświaty w Krakowie w roku 2012. Istnieje „RAPORT

DOTYCZĄCY ORGANIZACJI PRACY W SYSTEMIE KLAS ŁĄCZONYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO w opracowaniu Bożeny Borysewicz i Zofii Dziedzic. We wnioskach po przeprowadzonym badaniu czytamy:

1. Uczniowie szkół z klasami łączonymi nie mają równego dostępu do edukacji w stosunku do rówieśników będących uczniami pozostałych szkół, ze względu na gorsze warunki kształcenia. Tym samym ich status ucznia jest niższy.

2. Bardzo ważnym problemem jest także to, że wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne prowadzone są w systemie klas łączonych niezależnie od poziomu nauczania. W tej sytuacji ranga tych zajęć ze względu na procent liczby godzin zajęć prowadzonych łącznie nie odpowiada oczekiwanemu statusowi nowoczesnej szkoły.

Wobec powyższego nasuwa się pytanie. Dlaczego Kurator Oświaty poprzez swoją decyzję skazuje uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 na klasy łączone i ogranicza im dostęp do nowoczesnej szkoły?

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie wymogu opinii kuratora oświaty w przedmiocie likwidacji szkoły (II SA/Wa 1229/16) opinia kuratora oświaty w sprawie likwidacji szkoły przyjmuje formę postanowienia na które służy zażalenie. Przyjęte przez ustawodawcę rozwiązanie wskazuje jednoznacznie na to, że do toczącego się przed organem oświaty postępowania mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 124 § 2 k.p.a., jeżeli na postanowienie służy zażalenie lub skarga do sądu administracyjnego, postanowienie winno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Uzasadnienie obejmuje ocenę zebranego w postępowaniu materiału dowodowego, dokonaną przez organ wykładnię stosowanych przepisów

oraz ocenę przyjętego stanu faktycznego w świetle obowiązującego prawa (art. 107 § 3 w związku z art. 126 k.p.a.), a w przedmiotowej sprawie uzasadnienie prawne zostało całkowicie pominięte.

Zaznaczenia wymaga, że na organie sporządzającym uzasadnienie spoczywa obowiązek przedstawienia własnego stanowiska w sprawie i podania motywów tego stanowiska wraz z ich szczegółowym wyjaśnieniem. Organ powinien przy tym poddać rozprawie wszystkie podnoszone przez stronę w czasie postępowania argumenty, odnieść je do norm wynikających z obowiązujących przepisów prawa i wskazać na powody takiego, a nie innego zastosowania tych przepisów.

Sporządzenie uzasadnienia jest silnie powiązane z realizacją zasad ogólnych postępowania administracyjnego, w szczególności z wyrażoną w art. 11 k.p.a. zasadą przekonywania oraz zasadą zaufania uczestników postępowania do organów władzy publicznej, określonej w art. 8 k.p.a. Motywy rozstrzygnięcia powinny być tak ujęte, aby strona mogła zrozumieć i w miarę możliwości zaakceptować zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ przy załatwianiu sprawy. Motywując rozstrzygnięcie organ powinien odnieść się do wszystkich zarzutów podniesionych przez stronę w trakcie toczącego się postępowania. Brak takiego odniesienia stanowi naruszenie prawa w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Organ - Kurator nie odniósł się nie tylko do kwestii bezpieczeństwa, ale także do kwestii negatywnych czynników demograficznych, czyli liczby urodzeń w obszarze obwodu szkoły w latach 2015 – 2019. (w 2018 – 4 dzieci, 2019 – 6 dzieci). Organ nie zajął również stanowiska odnośnie braku możliwości przeprowadzania w likwidowanej szkole zajęć aktywizujących w większych grupach, choćby z wychowania fizycznego, co może rzutować w przyszłości na umiejętności dzieci w zakresie współpracy i współzawodnictwa. Organ wydający opinię całkowicie pominął również podnoszony przez stronę skarżącą aspekt finansowy, tj. fakt, że koszty utrzymania placówki są bardzo wysokie – mała liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach klasowych generuje bardzo wysokie koszty utrzymania szkoły.

Podsumowując należy podkreślić, że wyrażona opinia opiera się na dowolnych ustaleniach, nie popartych wyczerpującym rozpatrzeniem argumentów przedstawionych przez organ prowadzący. Co prawda przepisy ustawy prawo oświatowe nie określają kryteriów opiniowania zamiaru likwidacji szkół, a opinia wydawana jest w ramach uznania administracyjnego, to w ocenie strony skarżącej uznanie to nie może mieć charakteru dowolnego. Kurator Oświaty nie wziął pod uwagę bardzo trudnej sytuacji finansowej Gminy Jeleśnia, której budżet nie jest w stanie zapewnić finansowania szkoły, podczas gdy subwencja oświatowa wystarcza Gminie jedynie w części na pokrycie wydatków oświatowych.

Opinia kuratora oświaty, stanowiąc określoną prawem formę działania organu administracji publicznej, powinna być czytelna i nie może wzbudzać wątpliwości co do przesłanek, jakimi kierował się organ przy załatwianiu sprawy (zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 24 listopada 2011 r., sygn. akt III SA/Kr 532/11). Argumentacja jaką posługuje się organ powinna być przy tym jasna, tak aby nie wzbudziła wątpliwości co do przesłanek jakimi kierował się organ przy załatwianiu sprawy / wyrok NSA z dnia 28 stycznia 2014r. I OSK 2497/13 /.

W świetle wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt „Nie znajduje uzasadnienia prawnego pogląd, aby negatywna opinia kuratora mogła być podejmowana w ramach oderwanego od regulacji prawnych uznania sprowadzającego się do oceny, czy zamiar likwidacji szkoły jest stosowny z punktu widzenia organów administracji rządowej. Opinia kuratora ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej pewne kryteria, w przypadku zaś odmowy wydania pozytywnej opinii kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska” / wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 stycznia 2008r. I SA/Wa 1569/07 /.

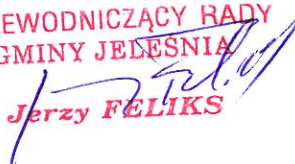
Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 2 sierpnia 2006 r. o sygn. akt I OSK 1114/05, "opinia kuratora w sprawie likwidacji szkoły ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej prawne kryteria, w przypadku zaś odmowy wydania pozytywnej opinii kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska, dopiero bowiem niewykonanie lub realna groźba niewykonania przez organ prowadzący szkołę wyraźnie wskazanego w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach obowiązku, związanego z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły wszystkich przysługujących im uprawnień, legitymuje do zajęcia negatywnego stanowiska". Pogląd wyrażony w uzasadnieniu tego orzeczenia zachowuje aktualność w realiach niniejszej sprawy, albowiem kurator oświaty powinien wydać orzeczenia zgodnie z dyrektywami wynikającymi z treści powołanego wyroku, co w niniejszej sprawie, w ocenie Gminy, nie miało miejsca.

Organ wydający opinię nie dokonał oceny materiału dowodowego i w ocenie organu prowadzącego, postanowienie zostało wydane z naruszeniem zasad wyrażonych w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca

1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U z 2020 r. poz. 256), który mówi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. W odniesieniu do całej społeczności lokalnej, a nie tylko nielicznej jej grupy. Organ przed wydaniem opinii powinien w sposób wyczerpujący zebrać niezbędny do wydania opinii materiał dowodowy i na tej podstawie dokonać wszechstronnej oceny okoliczności istotnych co do takiego rozstrzygnięcia. Postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Jeleśnia a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego. Ustawowa kompetencja wyrażania przez Kuratora wiążącej organy samorządu terytorialnego opinii dotyczącej likwidacji szkół, w zamierzeniu ustawodawcy na pewno nie miała stanowić ograniczenia demokracji i samorządności lokalnej, wręcz przeciwnie, w naszej ocenie miała służyć utrzymaniu i promowaniu szkół nowoczesnych, rozwijających się, przyjaznych, o szerokiej ofercie edukacyjnej służącej rozwojowi uczniów.

Na marginesie pragnę zaznaczyć, że dostarczone w dniu 11 marca 2020 r. postanowienie zawiera błędy formalne gdyż zgodnie z art. 124 §1 kpa postanowienie powinno zawierać oznaczenie organu administracji publicznej, **datę jego wydania**, oznaczenie strony ... W/w postanowienie nie posiada daty jego wydania.

Mając na uwadze powyższe, zażalenie jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JELEŚNIA

Jerzy FELIKS

UZASADNIENIE

Rada Gminy Jeleśnia dnia 27 stycznia 2020 r. podjęła Uchwałę Nr XXIII/125/2020 Rady Gminy Jeleśnia w sprawie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III. Stosownie do treści art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe uchwała ta została dostarczona 10 lutego 2020 r. Śląskiemu Kuratorowi Oświaty w celu uzyskania opinii. Postanowieniem dostarczonym dnia 11 marca 2020 r. Śląski Kurator Oświaty negatywnie zaopiniował zamiar przekształcenia Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Eugenii Chrzanowicz w Pewli Wielkiej poprzez utworzenie podporządkowanej jej organizacyjnie szkoły filialnej w Pewli Wielkiej o strukturze organizacyjnej obejmującej klasy I-III.

Zarzuty podnoszone w zaskarżonej opinii w ocenie Rady Gminy Jeleśnia są całkowicie bezzasadne i zachodzą uzasadnione przesłanki do złożenia zażalenia na przedmiotowe postanowienie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

**PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY JELEŚNIA**
Jerzy FELIKS